

Správa o výsledku kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a prostriedkami Európskych spoločenstiev a iných prostriedkov zo zahraničia, majetkom, majetkovými právami, záväzkami, pohľadávkami v meste Senica

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe Plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2009.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri nakladaní s verejnými prostriedkami a prostriedkami poskytnutými z Európskych spoločenstiev a iných prostriedkov zo zahraničia a majetkom mesta, ako aj hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť činností vybraného mesta.

Predmet kontroly:

- zriaďovateľská a zakladateľská pôsobnosť mesta rozpočtových a príspevkových organizácií, obchodných spoločností a iných právnických osôb s účasťou majetku mesta,
- rozpočet a záverečný účet mesta, prostriedky Európskych spoločenstiev (ďalej len „ES“) a iné prostriedky zo zahraničia,
- vedenie účtovníctva,
- verejné obstarávanie prác, tovarov a služieb,
- správa majetku mesta,
- účinnosť vnútorného kontrolného systému.

Kontrola bola vykonaná v meste Senica, Štefánikova č. 1408/56, 905 25 Senica (ďalej len „mesto“), IČO: 00309974. Kontrolovaným obdobím bol rok 2008 a pri výkonnostnej kontrole prostriedkov ES a iných prostriedkov zo zahraničia bolo kontrolované obdobie roky 2004 – 2008.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Organizácie v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti mesta

Mesto k 31.12.2008 evidovalo sedem rozpočtových a dve príspevkové organizácie. Zriaďovacie listiny rozpočtových organizácií neobsahovali všetky náležitosti, neboli aktualizované a neboli v súlade so zákonom o štátnej správe v školstve a školskej samospráve. V zriaďovacej listine materskej škôlky nebolo zapísané identifikačné číslo, výchovný alebo vyučovací jazyk a vecné a finančné vymedzenie majetku.

V zriaďovacích listinách základných škôl, základnej umeleckej školy a centra voľného času nebolo uvedené vecné a finančné vymedzenie majetku a v zriaďovacej listine centra voľného času nebol zapísaný výchovný alebo vyučovací jazyk.

2. Rozpočet a záverečný účet mesta

Rozpočet mesta na rok 2008 s výhľadom na roky 2009 a 2010 Mestské zastupiteľstvo (ďalej len „MsZ“) prerokovalo a schválilo dňa 13.12.2007. Rozpis rozpočtu bol podľa platnej rozpočtovej klasifikácie a v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozčlenený na tri časti: bežný, kapitálový a na finančné operácie. V bežnom rozpočte bol schválený prebytok rozpočtu v sume 4 912 tis. Sk (163,0 tis. EUR) ¹ a v kapitálovom rozpočte

¹ Na prepočet údajov z Sk na Euro bol v správe použitý konverzný kurz 1 Euro = 30,126 Sk.

bol schválený prebytok rozpočtu v sume 2 tis. Sk (66 EUR). Rozpočet mesta bol schválený s prebytkom v sume 4 914 tis. Sk (163,1 tis. EUR).

Návrh rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli len 14 dní pred jeho prerokovaním v MsZ. Uvedeným spôsobom bol porušený zákon o obecnom zriadení, podľa ktorého má byť rozpočet obce pred schválením zverejnený najmenej po dobu 15 dní spôsobom v obci obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť.

Zmeny rozpočtu a evidencia rozpočtových opatrení

Kontrolovaný subjekt vykonal za rok 2008 celkom deväť zmien rozpočtu, z ktorých štyri rozpočtové opatrenia boli schválené primátorom a päť MsZ.

Plnenie príjmov rozpočtu a čerpanie výdavkov

Kontrolou daňových priznaní k dani z nehnuteľností bolo zistené, že daňové subjekty nevyplnili všetky údaje podľa daňového priznania. V dvoch prípadoch správca dane na daňových priznaniach v časti vyhradenej pre záznamy obce nevyznačil dátum prijatia daňového priznania a neoznačil daňové priznanie prezentačnou pečiatkou obce. Akceptovaním neúplne vyplnených daňových priznaní správca dane konal v rozpore so zákonom o správe daní a poplatkov.

V jednom prípade správca dane vyrubil celkovú daň odchyľne z dôvodu omylu daňovníka pri výpočte dane. V časti odôvodnenie platobného výmeru táto skutočnosť nebola vysvetlená, čím správca dane konal v rozpore so zákonom o správe daní a poplatkov.

V prípade ďalšieho daňovníka v daňovom priznaní za rok 2006 priznal daňovník vlastníctvo nebytového priestoru – garáže. Správca dane vyššie uvedenú skutočnosť prehliadol a nevyrúbil daň. Nevyrubením dane z nebytového priestoru vo výške 475,- Sk (16 Eur) správca dane ovplyvnil príjmovú stránku rozpočtu obce.

V roku 2008 mesto vybralo na daniach spolu 73 543 tis. Sk (2 441,2 tis. EUR), z toho daň z nehnuteľností bola vo výške 52 764 tis. Sk (1 751,4 tis. EUR).

Počiatkový stav nedoplatkov daní k 01.01.2008 bol 8 749 tis. Sk (290,4 tis. EUR), z toho nedoplatky dane z nehnuteľností boli vo výške 4 614 tis. Sk (153,2 tis. EUR). Táto suma predstavovala pohľadávky dane za minulé roky. V priebehu roka 2008 boli vymožené pohľadávky daní z nehnuteľností za minulé roky v celkovej sume 352 tis. Sk (11,7 tis. EUR). Ku koncu roka 2008 však nedoplatky daní vzrástli na 17 716 tis. Sk (588,1 tis. EUR), z toho nedoplatky dane z nehnuteľností na hodnotu 12 261 tis. Sk (407,0 tis. EUR).

V prípade piatich kúpnych zmlúv, ktorými mesto predávalo právnickým i fyzickým osobám nehnuteľný majetok, chýbali sankcie za nedodržanie zmluvných podmienok, čím mesto porušilo zákon o majetku obcí, podľa ktorého orgány obce a organizácie sú povinné používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv.

Pri viacerých cestovných príkazoch bolo zistené, že kontrolovaný subjekt nedodrжал zákonom stanovenú lehotu na vyúčtovanie pracovnej cesty a uspokojenie nárokov zamestnancov, čím bol porušený zákon o cestovných náhradách.

Mesto poskytlo v roku 2008 zo svojho rozpočtu 116 dotácií v celkovej hodnote 5 404 tis. Sk (179,4 tis. EUR). Preverených bolo desať dotácií poskytnutých právnickým osobám, ktorých zakladateľom nebolo mesto. Pri dotáciách neboli predložené žiadosti o poskytnutie dotácie a vyúčtovanie dotácií neobsahovalo stanovené náležitosti – predloženie písomného potvrdenia zodpovedného zamestnanca žiadateľa o formálnej a vecnej správnosti a uvedenie miesta, kde sa nachádzajú originály dokladov, čím kontrolovaný subjekt nekonal v súlade s všeobecne záväzným nariadením mesta o poskytovaní dotácií.

Prostriedky Európskych spoločenstiev a iné prostriedky zo zahraničia

Kontrolovaný subjekt predložil Riadiacemu orgánu (ďalej len „RO“) na schválenie 18 žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „NFP“), pričom zo strany RO mu bolo schválených desať žiadostí o NFP z ES za obdobie rokov 2004 – 2008, na základe ktorých boli podpísané zmluvy o poskytnutí NFP. V prípade dvoch projektov došlo zo strany RO k odstúpeniu od zmluvy o poskytnutí NFP. Jeden z dôvodu pravdepodobnosti nesplnenia indikátorov projektu, uvedených v zmluve a druhý z dôvodu nedodržania ustanovení zmluvy. Z piatich projektov prvého programovacieho obdobia rokov 2004 – 2006 boli realizované len tri a päť projektov druhého programovacieho obdobia rokov 2007 – 2013 bolo v čase kontroly v štádiu realizácie.

Na základe zmlúv o NFP schválil RO kontrolovanému subjektu celkový rozpočet projektov vo výške 318 614 tis. Sk (10 576 tis. EUR), z čoho prostriedky ES a Štátneho rozpočtu SR boli v sume 299 267 tis. Sk (9 933,8 tis. EUR) a vlastné prostriedky subjektu boli v sume 19 347 tis. Sk (642,2 tis. EUR). Na základe predloženej projektovej dokumentácie vyčerpal kontrolovaný subjekt do obdobia výkonu kontroly skutočné prostriedky v celkovej výške 7 822 tis. Sk (259,6 tis. EUR). Pri realizovaných projektoch boli zadané ciele splnené.

Obsah a schválenie záverečného účtu mesta

Skutočné plnenie príjmov a výdavkov mesta v roku 2008:

príjmy (bežné + kapitálové) 376 777 tis. Sk (12 506,7 tis. EUR),

výdaje (bežné + kapitálové) 483 586 tis. Sk (16 052,1 tis. EUR).

Výsledok hospodárenia mesta bol schodok vo výške -106 809 tis. Sk (3 545,4 tis. EUR). V zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sú súčasťou rozpočtu obce aj finančné operácie a pri ich započítaní bol konečný prebytok hospodárenia vo výške 6 288 tis. Sk (208,7 tis. EUR). Prebytok bol zaúčtovaný do rezervného fondu mesta.

3. Vedenie účtovníctva

Účtovná jednotka v rozpore so zákonom o účtovníctve zostavila a uplatňovala v roku 2008 účtový rozvrh, ktorý neobsahoval účet 342 1, keď účtovná jednotka v priebehu kontrolovaného obdobia na uvedenom účte účtovala.

Náležitosti účtovných dokladov

Viacere kontrolované účtovné doklady boli opravované v rozpore so zákonom o účtovníctve, podľa ktorého sa oprava musí vykonať tak, aby bolo možné určiť zodpovednú osobu, ktorá vykonala príslušnú opravu, deň jej vykonania a obsah opravovaného účtovného záznamu pred opravou aj po oprave.

V prípade dodávateľskej faktúry, vystavenej na sumu 4 465,- Sk (148 EUR) zaúčtovanej na účet 511 2 – Opravy a udržiavanie – prev. strojov a prístrojov bolo kontrolou

zistené, že faktúra obsahovala tri fakturované položky, pričom v dvoch položkách bol vyfakturovaný materiál použitý pri oprave a jedna položka obsahovala servisnú prácu technika. Tým, že účtovná jednotka nerozdelila pri zaúčtovaní faktúru na materiál a prácu technika a vyfakturovanú sumu za materiál nezaúčtovala na účet 501 – spotreba materiálu, ale celú sumu faktúry zaúčtovala na účet 511 2, konala v rozpore so zákonom o účtovníctve.

Inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov

Mesto vykonalo inventarizáciu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2008.

Účtovná jednotka vypracovala v niektorých prípadoch neúplné inventúrne súpisy, ktoré neobsahovali meno, priezvisko a podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby, deň začatia inventúry, deň skončenia inventúry, podpisový záznam predsedu inventarizačnej komisie, sídlo účtovnej jednotky a ďalšie.

V predloženej dokumentácii z inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2008 sa nenachádzali inventúrne súpisy ku všetkým účtom uvedeným v hlavnej knihe k 31.12.2008. Kontrolou bolo zistené, že k niektorým účtom boli priložené rekapitulácie, zborník vlastného hospodárenia, resp. zoznamy. Tým, že inventúrne súpisy neboli vyhotovené ku všetkým účtom a neobsahovali predpísané náležitosti, účtovná jednotka nepostupovala v súlade so zákonom o účtovníctve.

Inventarizácia peňažných prostriedkov v hotovosti

Účtovná jednotka v roku 2008 evidovala dve pokladnice (korunovú pokladnicu a valutovú pokladnicu). Inventarizáciu hotovosti v korunovej pokladnici a vo valutovej pokladnici vykonala účtovná jednotka štyrikrát za účtovné obdobie.

Záznamy z kontroly pokladnice a valutovej pokladnice vypracoval vo všetkých prípadoch hlavný kontrolór mesta, ktorý v zmysle zákona o obecnom zriadení nie je zodpovednou osobou na vykonanie inventarizácie peňažných prostriedkov v hotovosti.

4. Verejné obstarávanie prác, tovarov a služieb

Bol preverený postup zadávania zákaziek s nízkou hodnotou verejným obstarávateľom na vybranej vzorke desiatich zákaziek a dvoch podprahových zákaziek.

Z predloženej dokumentácie o zadávaní zákazky s nízkymi hodnotami, ktorej predmetom bol Územný plán mesta Senica – zmeny a doplnky 1/2008 vyplýva, že bol oslovený len jeden uchádzač. Tým, že verejný obstarávateľ oslovil iba jeden subjekt, porušil zákon o verejnom obstarávaní, podľa ktorého má verejný obstarávateľ povinnosť uplatňovať princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, princíp hospodárnosti a efektívnosti.

Zvyšné zákazky s nízkou hodnotou ako aj podprahové zákazky boli v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

5. Správa majetku mesta

Evidencia a ochrana majetku

Preverením postupu mesta na vybranej vzorke zmlúv pri zasielaní rozhodnutí o nehnuteľnostiach a o právach k nehnuteľnostiam správam katastrov bolo zistené, že v jednom prípade kontrolovaný subjekt podal návrh na vklad do katastra nehnuteľností v rozpore so zákonom o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv

k nehnuteľnostiam oneskorene. Nebola dodržaná 30 dňová lehota odo dňa vyhotovenia kúpnej zmluvy. Pri ostatných zmluvách boli termíny dodržané.

Nájom a prenájom majetku

Kontrolou vzorky zmlúv o nájme nebytových priestorov, v ktorých jednou zo zmluvných strán bolo mesto, bolo zistené, že v jednom prípade nebol uvedený účel nájmu, čo bolo v rozpore so zákonom o nájme a podnájme nebytových priestorov.

Vo viacerých nájomných zmluvách neboli uvedené úroky z omeškania za neplatenie nájomného nájomcom, čím kontrolovaný subjekt nedodrжал zákon o majetku obcí.

6. Účinnosť vnútorného kontrolného systému

Hlavný kontrolór po ukončení kontroly nepredkladal v roku 2008 správu o výsledkoch kontroly priamo MsZ na jeho najbližšom zasadnutí a nepredložil MsZ správu o kontrolnej činnosti za rok 2008 v predpísanom termíne do 60 dní po uplynutí kalendárneho roku, čím nebol dodržaný zákon o obecnom zriadení.

Z viacerých kontrol boli v rozpore so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite nesprávne vypracované správy, resp. čiastkové správy napriek tomu, že následnou finančnou kontrolou neboli zistené nedostatky. V týchto prípadoch sa mal vypracovať záznam z kontroly.

Zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite nebol dodržaný ani pri vypracovaní správ o výsledku následnej finančnej kontroly. Niektoré správy neobsahovali dátum oboznámenia kontrolovaného subjektu so správou, resp. lehotu na podanie námietok ku kontrolným zisteniam, miesto a čas vykonania následnej finančnej kontroly a písomné potvrdenie o prevzatí správy kontrolovaným subjektom. Z kontrol neboli vypracované zápisnice o prerokovaní správ.

Pri kontrole vybraných účtovných dokladov bolo zistené, že na jednej objednávke chýbal podpisový záznam osoby zodpovednej za vykonanie predbežnej finančnej kontroly. Pribežná finančná kontrola nebola v roku 2008 vykonaná.

Úroveň spoľahlivosti systému vnútornej kontroly bola reprezentovaná predovšetkým výsledkami kontrolnej činnosti vykonávanej hlavným kontrolórom a predbežnou finančnou kontrolou vykonávanou poverenými zamestnancami mesta. Vnútorný kontrolný systém bol dostatočný, avšak vykazoval určité rezervy. Kontrolnú činnosť vykonával hlavný kontrolór v roku 2008 v súlade so schváleným plánom kontrolnej činnosti. V prípadoch, keď správy o vykonaní následnej finančnej kontroly obsahovali kontrolné zistenia, kontrolované subjekty vo väčšine prípadov nepredkladali opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou a ani správy o plnení prijatých opatrení.

Zhrnutie

Kontrola vykonaná na vybranej vzorke písomných dokladov a záznamov z činností mesta podľa jednotlivých bodov predmetu kontroly preukázala porušenia viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov. Boli zistené nedostatky v zriaďovacích listinách rozpočtových organizácií mesta, čím nebol dodržaný zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, porušenia zákona o správe daní a poplatkov pri daňových priznaniach, nedostatky pri zúčtovaní cestovných príkazov, porušenia zákona o účtovníctve pri

inventarizácii a pri náležitostiach účtovných dokladov. Nedostatky boli zistené aj pri poskytovaní dotácii a vo vnútornom kontrolnom systéme.

Protokol o výsledku kontroly bol prerokovaný s poverenými zástupcami mesta: zástupcom primátora a prednostkou. Kontrolovaný subjekt prijal na odstránenie zistených nedostatkov celkom 15 opatrení, ktorých plnenie bude NKÚ SR v rámci svojich kompetencií kontrolovať.

Návrh odporúčaní riešenia zistených nedostatkov

Dať do súladu zriaďovacie listiny rozpočtových organizácií, zabezpečiť doplnenie všetkých údajov v daňových priznaniach, pri inventarizácii postupovať podľa zákona o účtovníctve a zabezpečiť overovanie všetkých finančných operácií predbežnou finančnou kontrolou.